

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.371.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 17596 Pana Posła Jarosława Sachajko, w sprawie zgody Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na projekt dopłat do składek ZUS dla artystów zawodowych w sytuacji narastającego ubóstwa dzieci, emerytów i osób żyjących poniżej minimum egzystencji, proszę przyjąć następujące wyjaśnienia.

Aktualnie obowiązujące przepisy ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych¹ przewidują możliwość podlegania ubezpieczeniom społecznym przez adresatów projektu ustawy o zabezpieczeniu socjalnym osób wykonujących zawód artystyczny (druk sejmowy nr 2644) na zasadach przewidzianych dla osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą, z uwagi na status twórcy lub artysty. Przedmiotowe rozwiązanie nie przystaje jednakże do specyfiki czynności zawodowych podejmowanych w obszarze szeroko rozumianego środowiska kultury. Świadczą o tym zarówno dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), z których wynika, że wg stanu na 30 września 2025 r. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności jako twórca lub artysta do ubezpieczeń społecznych zgłoszonych było jedynie 86 osób, jak również kompleksowe dane statystyczne przeprowadzone przez zespół badawczy Uniwersytetu SWPS pod kierunkiem prof. Doroty Ilczuk², szerzej opisane w Ocenie Skutków Regulacji do projektu ustawy, a dotyczące liczebności środowiska artystycznego, form zatrudnienia oraz osiąganych dochodów. Wskazane dane pozwoliły na pełniejszą diagnozę wieloletniego problemu polegającego na tym, że aktywność zawodowa znacznej części twórców i artystów nie jest powiązana ze stabilnym tytułem do ubezpieczeń społecznych. Obecnie obowiązujący katalog obowiązkowych tytułów ubezpieczeniowych³ nie uwzględnia w sposób kompleksowy szczególnej specyfiki działalności artystycznej, która jest silnie zróżnicowana i często opiera się na nieregularnych źródłach przychodów, częstokroć o sezonowym charakterze.

Wiele osób wykonujących zawody artystyczne nie uzyskuje odpowiedniego stażu ubezpieczeniowego ani kapitału emerytalnego pozwalającego na uzyskanie w przyszłości świadczenia na poziomie co najmniej emerytury minimalnej. Wynika to m.in. z faktu, że branża artystyczna stosunkowo rzadko opiera się na umowach o pracę⁴. Znaczącą rolę odgrywa samozatrudnienie⁵, a jedną z najczęściej wykorzystywanych form współpracy pozostaje umowa o dzieło⁶. W takim modelu wysokość przyszłych świadczeń emerytalnych

¹ Art. 6 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 8 ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 199, z późn. zm.).

² Policzone, policzeni 2024. Artyści, twórcy i wykonawcy w Polsce. Dorota Ilczuk, Anna Karpińska, Warszawa 2024.

³ Art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

⁴ Według projektu badawczego „Policzone i Policzeni 2024. Artyści, twórcy i wykonawcy w Polsce” - w ramach ogólnokrajowej diagnozy środowiska artystycznego, zrealizowanej przez zespół z Uniwersytetu SWPS. Stosunek pracy na czas nieokreślony dotyczy 8,3 % tej grupy zawodowej, a 2,7 % jest zatrudnionych na czas określony.

⁵ Wg tych samych badań 18,7 % artystów prowadzi działalność gospodarczą (rozumiana jako samozatrudnienie).

⁶ Badania wskazują na skalę zjawiska, gdzie 37% twórców i artystów pracuje na umowę o dzieło.

pozostaje bezpośrednio związana z faktycznie opłaconymi składkami, podobnie jak w przypadku innych osób objętych systemem ubezpieczeń społecznych.

W odpowiedzi na zdiagnozowane problemy Rząd zaproponował mechanizm mający na celu umożliwienie stałego uczestnictwa artystów zawodowych w systemie ubezpieczeń społecznych. Przybliżając podstawowe założenia tej reformy wskazania wymaga, że została ona oparta na dwóch filarach.

Po pierwsze, wprowadza ona status artysty zawodowego oraz powiązane z nim dwa samodzielne tytuły do ubezpieczeń społecznych – artysty zawodowego bez prawa do dopłaty oraz artysty zawodowego z prawem do dopłaty. Po drugie, przewiduje instytucję dopłaty do składek przekazywanych bezpośrednio do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych⁷, z której będą mogli skorzystać artyści zawodowi spełniający ustawowo określone kryterium dochodowe.

Tytuł artysty zawodowego bez prawa do dopłaty będzie stanowić podstawę do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi, wypadkowym i chorobowym oraz ubezpieczeniem zdrowotnym. Osoba podlegająca z tego tytułu obowiązki ubezpieczeniowe dotyczące składania dokumentów ubezpieczeniowych oraz opłacania należnych składek⁸ będzie realizować samodzielnie z własnych środków, tj. artysta zawodowy bez prawa do dopłaty będzie płatnikiem składek z tego tytułu.

Tytuł artysty zawodowego z prawem do dopłaty będzie stanowić podstawę do objęcia analogicznymi ubezpieczeniami, przy czym dokumenty ubezpieczeniowe za uprawnionego do dopłaty artystę będą sporządzane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych jako płatnika składek, natomiast składki na ubezpieczenia społeczne tych osób oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Emerytur Pomostowych (w formie dopłaty) będą finansowane z budżetu państwa⁹.

Istota projektowanej dopłaty wyraża się w możliwości uzupełnienia artyście zawodowemu składek do kwoty odpowiadającej 100 % składek należnych od podstawy wymiaru składek w wysokości minimalnego wynagrodzenia. Nie oznacza to jednak, że każda z osób uprawnionych do dopłaty otrzyma za każdy miesiąc stałą jej wysokość. Kwota dopłaty może bowiem podlegać różnicowaniu w przypadku, gdy artysta zawodowy będzie dysponował w danym okresie równoległe innym tytułem do ubezpieczeń społecznych. W takiej sytuacji uzyskiwana z innego tytułu podstawa wymiaru składek pomniejszałaby odpowiednio podstawę wymiaru składek z tytułu artysty zawodowego z prawem do dopłaty, a w konsekwencji wysokość przysługującej dopłaty. Oznacza to, że osiągnięcie podstawy wymiaru składek z innego tytułu (pozostającego w zbiegu) w wysokości odpowiadającej kwocie minimalnego wynagrodzenia, np. z umowy o pracę lub umowy zlecenia¹⁰, spowoduje z jednej strony brak dopłaty, z drugiej zaś wyłączenie takiego ubezpieczonego z obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym jako artysta zawodowy z prawem do dopłaty.

Podkreślenia wymaga również fakt, że możliwość podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jako artysta zawodowy z obu tytułów, tj. z prawem do dopłaty oraz bez prawa do dopłaty, będzie wyłączona, jeżeli artysta zawodowy będzie miał ustalone prawo do emerytury lub renty lub będzie podlegać ubezpieczeniom społecznym jako rolnik.

⁷ Zgodnie z art. 39 projektu dopłata może być przyznana do składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Emerytur Pomostowych.

⁸ Na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy lub Fundusz Emerytur Pomostowych.

⁹ Dopłata nie obejmuje składek należnych na Fundusz Solidarnościowy.

¹⁰ Związanej z wykonywaniem czynności zawodowych o innym profilu niż działalność artystyczna.

Zgodnie z założeniami projektu ustawy o prawie do dopłaty (o jej przyznaniu bądź odmowie) będzie rozstrzygał ZUS w formie decyzji administracyjnej po rozpatrzeniu złożonego w tej sprawie wniosku, a samo uprawnienie będzie miało charakter okresowy. Zgodnie z proponowanymi rozwiązaniami dopłata nie może bowiem zostać przyznana jednorazowo na okres dłuższy niż 12 miesięcy¹¹. Równolegle projekt ustawy przewiduje, że artyści zawodowi pobierający dopłatę będą podlegać corocznej, obligatoryjnej, weryfikacji spełniania przesłanek do korzystania z prawa do dopłaty.

W ocenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej powołane okoliczności przemawiają za twierdzeniem, że projektowana regulacja nie ma charakteru dodatkowego świadczenia socjalnego dla całego środowiska artystycznego ani nie tworzy odrębnego systemu zabezpieczenia społecznego. Jej celem jest natomiast zwiększenie uczestnictwa twórców i artystów w powszechnym systemie ubezpieczeń społecznych oraz ograniczenie zjawiska nieubezpieczenia wynikającego ze specyfiki wykonywania zawodu artystycznego. Zakłada się, że przyjęcie projektowanych rozwiązań wpłynie na zmniejszenie tzw. szarej strefy i zwiększy liczbę osób partycypujących w systemie ubezpieczeń społecznych przez odprowadzanie składek na ubezpieczenia społeczne.

Projektowana regulacja ma zatem charakter kompleksowy, który wyraża się także w tym, że jest ona adresowana do osób wykonujących zawód artystyczny, a które nie prowadzą jednocześnie działalności gospodarczej. W ten sposób nowy tytuł do ubezpieczeń społecznych powiązany ze statusem artysty zawodowego, w tym pośrednio mechanizm dopłat, ma za zadanie uzupełnić luki ubezpieczeniowe typowe dla środowiska twórców i artystów, w którym nieoskładkowana umowa o dzieło¹² pozostaje szeroko stosowaną formą wykonywania działalności zawodowej.

Projektowane rozwiązania mają również znaczenie z punktu widzenia interesu publicznego. Brak odpowiedniego zabezpieczenia społecznego osób wykonujących zawody artystyczne będzie prowadzić bowiem w przyszłości do zwiększenia ryzyka korzystania przez te osoby z różnych form wsparcia finansowanego ze środków publicznych. Włączenie ich do systemu ubezpieczeń społecznych na wcześniejszym etapie aktywności zawodowej ograniczy ryzyko ubóstwa w wieku emerytalnym oraz wzmocni stabilność całego systemu zabezpieczenia społecznego, a w rezultacie – umożliwi ograniczenie tych niepożądanych zjawisk, które zostały opisane w interpelacji jako przeciwwaga dla projektowanej regulacji.

Status artysty zawodowego obejmuje osoby znajdujące się w bardzo różnej sytuacji życiowej, zawodowej i majątkowej. Podobnie jak w przypadku innych grup objętych systemem ubezpieczeń społecznych nie można traktować tego środowiska jako jednolitej kategorii społecznej. Dlatego też solidarność w ubezpieczeniach społecznych pozostaje jedną z podstawowych zasad systemu. Oznacza ona wspólne ponoszenie ryzyka socjalnego oraz tworzenie warunków umożliwiających możliwie szerokie objęcie obywateli ochroną ubezpieczeniową. Celem reformy jest zwiększenie liczby osób uczestniczących w systemie, a nie tworzenie odrębnego, uprzywilejowanego modelu zabezpieczenia społecznego.

Ponieważ projektowane rozwiązania mają za zadanie również aktywizację środowiska artystycznego, a dopłata w swoich głównych celach ma być instytucją zbliżoną do rozwiązań proponowanych osobom prowadzącym działalność gospodarczą (ulga na start) – złożeniem

¹¹ Co do zasady od dnia 1 sierpnia danego roku kalendarzowego do dnia 31 lipca następnego roku kalendarzowego (art. 40 ust. 1 projektu).

¹² Według raportu ZUS „Rejestr umów o dzieło. Analiza danych z formularzy RUD przekazanych od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r.”, wśród ponad 16,3 miliona osób ubezpieczonych, liczba osób wykonujących umowę o dzieło wyniosła około 318 tysięcy. Umowy te są często zawierane na jeden dzień.

projektodawców jest, że status materialny artystów zawodowych będzie ewoluował, a tym samym, że będą oni przechodzić z grupy artystów zawodowych z prawem do dopłaty do grupy osób ubezpieczonych z tytułu artysty zawodowego bez prawa do dopłaty.

W ramach przedmiotowego projektu zazębiają się dwa obszary działalności państwa, tj. zabezpieczenia społecznego oraz kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Trudno jest zatem argumentację i kontekst przyświecające rozwiązaniom proponowanym w projekcie ustawy ograniczać wyłącznie do sfery pozostającej we właściwości Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Z tej też perspektywy należy mieć świadomość, że u podłoża przyjętych w projekcie rozwiązań znalazły się również racje powiązane z kultywowaniem kultury i sztuki, jako źródła tożsamości narodowej. Dyskusja o przyjętych rozwiązaniach nie powinna zatem abstrahować od ww. okoliczności, uwzględniając, że rozwój wskazanych obszarów działalności państwa i jednocześnie sfer życia społecznego w dużej mierze uzależniony jest od indywidualnych predyspozycji przedstawicieli tego środowiska.

Jednym z podstawowych zadań państwa jest reagowanie w tych obszarach, które takiej interwencji wymagają. Trudno zatem nie podzielać podglądu wyrażonego w interpelacji w odniesieniu do szczególnej troski o osoby najuboższe. Z tego względu Rząd podejmuje szereg inicjatyw, których celem jest poprawa sytuacji emerytów, rencistów czy osób wychowujących dzieci. Wyrazem tych dążeń, pozostających w obszarze właściwości Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, są następujące inicjatywy ustawodawcze: „aktywny rodzic”, „renta wdowia”, „emerytury czerwcowe”, podwyższenie wysokości zasiłku pogrzebowego, projektowane wsparcie rodziców dzieci wymagających szczególnej opieki. Prymat wychodzenia naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom najwrażliwszych grup obywateli nie powinien jednakże determinować negatywnej oceny zasadności oraz kształtu interwencji podejmowanych w innych, także istotnych obszarach działalności państwa.

W kontekście prac nad ustawą o zabezpieczeniu socjalnym osób wykonujących zawód artystyczny oraz kształtem proponowanych w niej rozwiązań wyważaniu podlegały różne metody osiągnięcia zakładanych przez ustawodawcę efektów, które ostatecznie ujęte zostały w taki a nie inny charakter proponowanych przepisów. Podkreślić w związku z tym należy, że projektodawca przewidział obligatoryjną ewaluację proponowanych przez siebie rozwiązań w celu weryfikacji czy przyjęte sposoby osiągnięcia założonych celów są adekwatne. Wyniki przeprowadzonej ewaluacji stworzą zatem w stosunkowo krótkiej perspektywie czasowej podstawę do reagowania przez ustawodawcę na wywołane ustawą skutki społeczno-gospodarcze i – w przypadku takiej potrzeby – na ewentualną zmianę stanu prawnego.

Rozwinięcie stanowiska Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zawierają dalsze punkty niniejszego pisma, stanowiące odpowiedź na poszczególne pytania sformułowane w interpelacji.

Ad. pyt. 1, 2, 12 i 13

Projekt ustawy o zabezpieczeniu socjalnym osób wykonujących zawód artystyczny jest reformą przygotowaną przede wszystkim przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, przy współpracy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W toku prac legislacyjnych przeanalizowano specyfikę zatrudnienia oraz sytuację socjalną środowiska artystycznego. W Ocenie Skutków Regulacji oraz uzasadnieniu do projektu odniesiono się do problemów charakterystycznych dla tej grupy zawodowej. Na tle przedmiotowych analiz Rząd wypracował wspólne stanowisko adekwatne do aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej kraju. Kierunek proponowanych rozwiązań – zgodnie z obowiązującymi

przepisami¹³ – został poddany ocenie w toku uzgodnień, opiniowania oraz konsultacji publicznych, stanowiących obowiązkowy element rządowego procesu legislacyjnego, w toku których zapewniona była powszechna możliwość zapoznania się z projektem ustawy oraz wyrażenia stanowiska przez obywateli.

Zaproponowane rozwiązania są krokiem w kierunku stabilizacji sytuacji osób wykonujących zawody artystyczne oraz ich pełniejszego włączenia do systemu zabezpieczenia społecznego. Jednocześnie nie ograniczają działań państwa skierowanych do innych grup znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

W zakresie właściwości resortu rodziny, pracy i polityki społecznej niezmiennie przedmiotem analiz pozostaje sytuacja osób żyjących poniżej minimum egzystencji, dzieci w skrajnym ubóstwie oraz emerytów pobierających świadczenia niższe od świadczenia minimalnego. Potwierdzeniem tego są liczne działania legislacyjne podejmowane przez Rząd, o których była mowa w pierwszej części pisma, m.in. dotyczące renty wdowiej, emerytur czerwcowych, podwyższenia zasiłku pogrzebowego oraz nowych rozwiązań wspierających rodziców dzieci wymagających szczególnej opieki.

Projekt stanowi odpowiedź na odrębny problem publiczny związany z niedostosowaniem obowiązujących rozwiązań ubezpieczeniowych do specyfiki wykonywania zawodów artystycznych. Proponowane przepisy przygotowano zgodnie z zasadą demokratycznego państwa prawa i sprawiedliwości społecznej.

Ad. pyt. 3 i 7

Zasady i tryb przyznawania świadczeń z pomocy społecznej reguluje ustawa o pomocy społecznej¹⁴. Wsparcie udzielane jest zarówno w formach pieniężnych, jak i niepieniężnych. Osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej mogą uzyskać pomoc w ramach systemu pomocy społecznej po spełnieniu ustawowych przesłanek. Należy podkreślić, że wsparcie artystów zawodowych oraz rozwiązania istniejące w ramach pomocy społecznej nie są względem siebie konkurencyjne, a w niektórych obszarach mogą się uzupełniać.

Ad. pyt. 4

Środowisko artystyczne charakteryzuje się specyficzną strukturą zatrudnienia, częstą nieregularnością dochodów oraz ograniczonym dostępem do stabilnych form zabezpieczenia społecznego. Dlatego przewiduje się, że kryterium dochodowe nieprzekraczające 125% dwunastokrotności minimalnego wynagrodzenia będzie kierowało wsparcie do osób rzeczywiście wymagających pomocy państwa. Projektowane kryterium ma zapewnić, aby wsparcie trafiło wyłącznie do tych osób wykonujących zawód artystyczny, które pomimo aktywności zawodowej nie osiągają dochodów pozwalających na samodzielne finansowanie składek zapewniających minimalny poziom zabezpieczenia społecznego.

Ad. pyt. 5

W projekcie ustawy o zabezpieczeniu socjalnym osób wykonujących zawód artystyczny przewidziano szereg mechanizmów zabezpieczających przed nadużyciami. Dopłata będzie przyznawana na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, a warunki jej uzyskania będą podlegały ponownej weryfikacji. Podstawowym warunkiem prawa do dopłaty pozostanie spełnienie

¹³ Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 poz. 936) projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji na stronie: <https://legislacja.gov.pl/projekt/12397303>.

¹⁴ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 639).

kryterium dochodowego opartego na średnim rocznym dochodzie z trzech poprzednich lat kalendarzowych poprzedzających złożenie wniosku o dopłatę. Dodatkowo, w trakcie okresu, na który zostanie przyznana dopłata w sposób automatyczny i na bieżąco w odniesieniu do każdego artysty zawodowego z prawem do dopłaty weryfikowana będzie wysokość dopłaty przysługującej za dany miesiąc rozliczeniowy przy uwzględnieniu osiągania podstawy wymiaru składek z innego tytułu do ubezpieczeń społecznym w tym samym okresie (zbieg tytułów do ubezpieczeń społecznych).

W projekcie ustawy zdefiniowano pojęcie dochodu¹⁵ w sposób pozwalający na stworzenie sprawiedliwego i przejrzystego mechanizmu oceny sytuacji materialnej osoby ubiegającej się o dopłatę. Przychody osiągane z posiadanego majątku, nieruchomości czy praw majątkowych będą uwzględniane przy ocenie spełniania kryteriów ustawowych. W procedurę weryfikacji został również włączony Szef Krajowej Administracji Skarbowej.

Oznacza to, że mechanizm przyznawania dopłat nie ogranicza się wyłącznie do analizy bieżącego dochodu osiągniętego w jednym okresie rozliczeniowym. Weryfikacja sytuacji dochodowej odbywać się będzie w sposób wieloetapowy, każdorazowo będzie ona obejmować ostatnie trzy lata i będzie się odbywać przy wykorzystaniu danych pozostających w dyspozycji administracji skarbowej i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Przedmiotowa konstrukcja, obejmująca ocenę spełniania przesłanek w zakresie kryterium dochodowego przed przyznaniem prawa do dopłaty, w trakcie korzystania z tej dopłaty, jak również po zakończeniu każdego cyklu, na który została ona przyznana, w ocenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej stwarza ramy prawne umożliwiające sprawną kontrolę prawidłowości dystrybuowania środków publicznych.

Ad. pyt. 6 i 8

Projektowane rozwiązania są dedykowane twórcom i artystom, ponieważ odpowiadają one na zidentyfikowany problem systemowy dotyczący tej grupy zawodowej. Ich celem nie jest ustanowienie szczególnego przywileju, lecz przeciwdziałanie zjawisku niewystarczającego zabezpieczenia emerytalnego osób wykonujących zawody artystyczne.

Dzięki reformie wzrosła liczba osób objętych ubezpieczeniami społecznymi oraz liczba składek odprowadzanych do systemu. W dłuższej perspektywie może to przyczynić się do ograniczenia skali świadczeń niższych od emerytury minimalnej, w tym tzw. emerytur groszowych. Nowe tytuły do ubezpieczeń społecznych wzmocnią ideę powszechności systemu, a mechanizm dopłat będzie przeciwdziałał negatywnym skutkom nieregularnego charakteru zatrudnienia w sektorze kultury i kreatywnym.

Jednocześnie z przyczyn, o których mowa była powyżej, w ocenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, projekt ustawy o zabezpieczeniu socjalnym osób wykonujących zawód artystyczny nie powinien być traktowany jako konkurencyjny w relacji do kwestii emerytur groszowych.

Ad. pyt. 9

Projekt ustawy jest zgodny z zasadą powszechności systemu ubezpieczeń społecznych. Wyraża dążenie państwa do objęcia ochroną ubezpieczeniową jak największej liczby osób.

¹⁵ Definicji legalna dochodu wynika z treści art. 4 pkt 2 projektu ustawy.

Ryzyko emerytalne i rentowe dotyczy także twórców i artystów, dlatego powinno podlegać ochronie w ramach krajowego systemu zabezpieczenia społecznego¹⁶.

Warto podkreślić, że projekt nie wyłącza artystów zawodowych z powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych, lecz przeciwnie – ma na celu zwiększenie stopnia ich uczestnictwa w tym systemie. Tym samym proponowane rozwiązania służą realizacji zasady powszechności, a nie tworzeniu alternatywnego systemu zabezpieczenia społecznego.

Ad. pyt. 10

Resort rodziny, pracy i polityki społecznej nie prowadzi prac legislacyjnych, których celem byłoby włączenie sędziów i prokuratorów do powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych. Status tych grup zawodowych wynika z odrębnych regulacji ustrojowych związanych z konstytucyjną zasadą niezawisłości sędziowskiej oraz szczególną pozycją sędziów i prokuratorów.

Ad. pyt. 11

Przyjęty model podlegania ubezpieczeniom społecznym dla poszczególnych grup ubezpieczonych uwzględnia specyfikę wykonywanej działalności zarobkowej. Dlatego też polski system ubezpieczeń społecznych nie ogranicza się do jednego wzorcowego modelu ubezpieczeń społecznych. Wyrazem tych odrębności jest szereg preferencji oferowanych przedsiębiorcom, takich jak ulga na start, możliwość opłacania składek na ubezpieczenia społeczne od preferencyjnej podstawy nie niższej niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia, „Mały ZUS Plus” czy wakacje składkowe.

Reasumując przedstawione wyjaśnienia, pragnę podkreślić, że zaproponowane przez Rząd mechanizmy wsparcia odpowiadają specyfice wykonywania zawodów artystycznych oraz uwzględniają współczesne realia rynku pracy. Łączą zasadę odpowiedzialności jednostki za własne zabezpieczenie emerytalne z obowiązkiem państwa tworzenia warunków umożliwiających faktyczny dostęp do systemu ubezpieczeń społecznych. Rozwiązania te korespondują także z kierunkami debaty prowadzonej na poziomie europejskim, gdzie od wielu lat zwraca się uwagę na potrzebę poprawy sytuacji socjalnej artystów i pracowników sektora kultury.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Aleksandra Gajewska

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

¹⁶ Na specyfikę zawodów artystycznych wskazał Parlament Europejski w Rezolucji z dnia 21 listopada 2023 r. zawierającej zalecenia dla Komisji w sprawie unijnych ram dotyczących sytuacji społecznej i zawodowej artystów i pracowników sektora kultury i sektora kreatywnego (2023/2051 (INL)) (Dz. Urz. UE C z 24.07.2024, str. 4208).